

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 002726657 2025
Датум: 02.03.2026. год.
Немањина 22-26
Београд

Министарство заштите животне средине, државни секретар Александар Дујановић, по решењу о овлашћењу број: 003175811 2025 14850 009 005 020 092 од 14.07.2025. године на основу члана 31. Закона о процени утицаја на животну средину («Сл. гласник Р.Србије» број 94/2024), члана 23. став 2. и члана 24. став 3. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 30/18 - др. закон и 47/18), члана 6. Закона о министарствима („Службени гласник РС“, бр. 128/20.116/22 и 92/23-др. закон) и члана 136. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС“, бр. 18/2016 и 95/2018 - аутентично тумачење и 2/2023 - одлука УС) поступајући по захтеву носиоца пројекта Elixir Prahovo Industrija hemijskih proizvoda doo Prahovo, улица Браће Југовића 2, Прахово о давању сагласни на студију о процени утицаја на животну средину Пројекта за реконструкцију, доградњу и изградњу објекта за производњу и складиштење кристалних минералних ђубрива у оквиру индустријског комплекса Elixir Prahovo на катастарској парцели 2300/1 КО Прахово, доноси

РЕШЕЊЕ

1. **ДАЈЕ СЕ САГЛАСНОСТ** на Студију о процени утицаја на животну средину Пројекта за реконструкцију, доградњу и изградњу објекта за производњу и складиштење кристалних минералних ђубрива у оквиру индустријског комплекса Elixir Prahovo на катастарској парцели 2300/1 КО Прахово.
2. Налаже се носиоцу пројекта да при реконструкцији, доградњи и изградњи као и раду предметног пројекта у свему испоштује мере заштите животне средине предвиђене у предметној Студији и програм праћења утицаја пројекта на чиниоце животне средине (Поглавље 10), са посебним освртом на реализацију мера из поглавља 9 . Студије и то:

Мере предвиђене у циљу спречавања, смањења и где је то могуће отклањање негативних утицаја пројекта на чиниоце животне средине

Ове мере подразумевају примену прописа, норматива и стандарда при изради пројектне документације, при избору и набавци опреме и инсталација, при изградњи објекта и монтажи опреме и инсталација, као и техничке мере које треба применити за третман отпадних токова да не би дошло до недозвољених штетних утицаја на животну средину, као и остале мере које се предузимају ради

задовољавања услова утврђених од стране надлежних државних органа и организације код издавања дозвола и сагласности.

Мере које се у ширем смислу односе на заштиту животне средине, а дефинисане су специфичним законским прописима (нпр. санитарне мере, мере заштите од пожара, поједине урбанистичке мере, поједине водопривредне мере и мере проистекле из других планских докумената), представљају предмет засебних тематских елабората и услова који се прибављају у процесу добијања дозвола за изградњу и употребу објекта.

Носилац пројекта је предвидео све неопходне техничке мере заштите од загађивања животне средине за време редовног одвијања процеса. Производни процес је таквог карактера да не представља потенцијалну опасност по животну средину. Производна опрема и инсталације морају бити исправни и у потпуности одговарати важећим прописима. У потпуности се морају спроводити процедуре за безбедан рад. Производни процес се мора у потпуности држати под контролом.

Да би рад комплекса био безбедан, а негативан утицај на животну средину сведен на минимум потребно је предузети одговарајуће мере:

1. Мере које су предвиђене законом и другим прописима, нормативима и стандардима и роковима за њихово спровођење
2. Мере које ће се предузети у случају удеса
3. Планови и техничка решења заштите животне средине (рециклажа, третман и диспозиција отпадних материја, рекултивација, санација и др.);
4. Друге мере које могу утицати на спречавање или смањење штетних утицаја на животну средину.

1) Мере које су предвиђене законом и другим прописима, нормативима и стандардима и роковима за њихово спровођење

Законска регулатива која регулише област заштите и управљања животном средином, приказана је у студији у поглављу Списак примењених прописа и закона, регулатива релевантна за израду Студије о процени утицаја на животну средину. Поштовање законске регулативе је обавезујуће за Носиоца пројекта, независно од мера прописаних овом Студијом.

- Све активности на локацији, припремни и земљани радови, изградња објеката и инфраструктуре морају бити у складу са техничком документацијом, условима ималаца јавних овлашћења за пројектовање и прикључење, а у складу са техничким и технолошким мерама заштите, важећим прописима, нормативима и стандардима за категорију објеката „В“ и „Г“ (класификациони број: 230301, 122012, 230301, 125222, 125211) комплекса за производњу кристалних минералних ђубрива.
- Носилац пројекта је обавези да, у складу са Законом о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, 25/15 и 109/21) користи најбоље доступне технике пројектовања, изградње, одржавања и коришћења и најбољу праксу за очување животне средине, а у складу са Уредбом о врстама активности и постројења за које се издаје интегрисана дозвола („Сл.

гласник РС“, бр. 84/05) прибави Интегрисану дозволу, чија ће технологија бити у складу са БАТ техникама и БРЕФ документима (Integrated Pollution Prevention and Control, Reference Document on Best Available Techniques for the Manufacture of Large Volume Inorganic Chemicals – Ammonia, Acids and Fertilisers, August 2007 - BREF LVC-AAF, Emissions to air from the production of NPK fertilisers Reference Document on Best Available Techniques on Emissions from Storage, European Commission, July 2006 - BREF EFS, Reference Document on Best Available Techniques for Energy Efficiency, European Commission, February 2009 – BREF ENE, Best available techniques (BAT) conclusions for common waste water and waste gas treatment/management systems in the chemical sector – BREF CWW-WGT).

- Носилац пројекта је обавезан, у складу са Законом о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“, бр. 72/09, 81/09-исправка, 64/10 - одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19-др. Закон, 9/20, 52/21, 62/23), извођење радова на изградњи и технички пријем објеката комплекса за производњу кристалних ђубрива, повери извођачу радова и правном лицу са захтевним лиценцама.
- Носилац Пројекта је обавези да, у складу са прописаним условима коришћења терена и водним условима:
- обезбеди хидротехничке објекте регулације, делом и одбране и заштите од поплавних вода, атмосферских, површинских и подземних вода;
- пројектује све хидротехничке објекте одбране и заштите од вода, у подручју ближем приобаљу реке Дунав-насипи, бедеми, лукобрани, на максимуме водостаја за катастрофалне воде;
- обезбеди сепаратни канализациони систем - посебно интерна канализација фекалних вода, посебно атмосферска канализација за чисте атмосферске воде, посебно атмосферска канализација за зауљене воде;
- санитарно-фекалне отпадне воде, преко система интерне канализационе мреже, одвести до места прикључења на јавну канализациону мрежу;
- атмосферске воде са условно чистих површина (са кровова, настрешница и других некомуникационих површина) без претходног третмана, преко система ригола и интерне атмосферске канализације, одвести на зелене површине/јавну атмосферску канализацију;
- зауљене/загађене атмосферске воде са манипулативних, саобраћајних површина и паркинга и хаваријске отпадне воде са садржајем лаких нафтних деривата, пре упуштања у атмосферску канализацију, каналисати и одвести на третман у сепаратор масти и уља.
- Носилац Пројекта је обавези да, у складу са Законом о заштити ваздуха („Сл. гласник РС“, бр. 36/09, 10/13 и 26/21 – др. закон) примени следеће мере:
- врши мерење емисија у ваздух у складу са Уредбом о мерењима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања („Сл. гласник РС“, бр. 5/16) и Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање („Сл. гласник РС“, бр. 111/15 и 83/21);

- врши редовно одржавање уређаја и опреме и проверу филтера и/или уређаја за смањење емисије загађујућих материја у ваздух, према спецификацији произвођача;
- уколико дође до прекорачења граничних вредности емисија, преузети адекватне мере како би се емисије загађујућих материја довеле у оквиру прописаних вредности;
- уколико дође до квара уређаја којима се обезбеђује спровођење прописаних мера заштите или до поремећаја технолошког процеса, квар или поремећај се мора отклонити или се обуставља технолошки процес како би се емисија свела у дозвољене границе у најкраћем року;
- Носилац Пројекта/Извођач радова је у обавези да, у складу са Чланом 109. Закона о културним добрима („Сл. гласник РС”, бр. 71/94, 52/11-др.закон, 99/11-др.закон, 6/20-др.закон и 35/21-др.закон), уколико наиђе на археолошко налазиште или археолошке предмете, одмах прекине радове и обавести надлежни Завод за заштиту споменика културе и да предузме мере да се налаз не оштети, не уништи и да се сачува на месту и у положају у коме је откривен.
- Носилац Пројекта/Извођач радова је у обавези да, у складу са Чланом 37. Закона о заштити природе („Сл. гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 91/10-исправка, 14/16, 95/18-др. закон и 71/21), уколико наиђе на делове геолошког и палеонтолошког наслеђа, биолошка документа, пријави надлежном Министарству у року од осам дана од дана проналаска и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе.
- У свим фазама, како при организацији и извођењу радова, тако и у случају акцидента, предвидети таква решења и мере којима ће се спречити загађење ваздуха, земљишта, подземних и површинских вода.
- Носилац Пројекта је у обавези да, у складу са Законом о водама („Сл. гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16 и 95/18-др.закон), прибави и поштује сва водна акта (водна сагласност и водна дозвола) за фазу пројектовања, изградње и редовног рада комплекса производње минералних кристалних ђубрива. У складу са Законом о водама („Сл. гласник РС”, бр. 30/10, 93/12, 101/16 и 95/18-др.закон), условима ЈКП „Бадњево“ и водним условима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, забрањено је испуштање непречишћених отпадних вода у животну средину и крајњи реципијент.
- Носилац Пројекта је у обавези да примењује захтеве дефинисане Законом о заштити земљишта („Сл. гласник РС”, бр. 112/15):
- забрањено је испуштање и одлагање загађујућих и опасних материја,
- отпада и отпадних вода на површину земљишта и у земљиште, у току извођења радова на изградњи објеката, пратећих садржаја и инфраструктуре, за време редовног рада као и за случај престанка рада постројења;
- обавезне су техничке мере заштите за спречавање испуштања/упуштања загађујућих, штетних и опасних материја, отпадних вода и одлагање отпада на/у земљиште у свим фазама реализације, редовног рада и за случај престанка рада постројења;
- обезбедити услове за рационално коришћење земљишта при извођењу земљаних радова, односно земљиште из ископа сачувати за санацију и озелењавање комплекса након изведених радова;

- мере и активности на одржавању грађевинских машина и претакање горива вршити на водонепропусним подлогама, а у случају акцидентног процуривања или изливања нафтних деривата, применити мере одговора на удес; обезбедити пратећу опрему (песак, зеолит или други сорбент) за уклањање изливених уља и горива;
- сав настали чврсти отпад складиштити у контејнерима намењеним за одређену врсту отпада, до предаје овлашћеном оператеру на даљи третман или одлагање, уз документ о кретању отпада;
- у оквиру градилишта, дефинисати место за привремено складиштење отпада од рушења и грађења (грађевинског отпада).
- Носилац Пројекта је у обавези да обезбедити одговарајуће складиштење, управљање и руковање опасним хемикалијама у складу са релевантним прописима, безбедносним листовима (Material Safety Data Sheets, MSDS) и прописима, безбедносним листовима (Material Safety Data Sheets, MSDS) и стандардима:
 - хемикалије складиштити у складишту за хемикалије са уграђеном вентилацијом и танкваном за прикупљање евентуално испуреле течности;
 - под складишта хемикалија обложити непоропусним материјалом, који мора бити и резистентан на хемикалије које се складиште.
- Носилац Пројекта је у обавези да, у складу са Законом о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС“, бр.96/21), примени све захтеве односно све грађевинске и техничке мере за заштиту од буке којима се обезбеђује да бука коју емитују уређаји и опрема не прекорачује прописане граничне вредности за предметну акустичку зону. У складу са Законом о заштити од буке у животној средини („Сл. гласник РС“, бр.96/21) и пратећих подзаконских аката, обавеза Носиоца Пројекта је да током обављања припремних радова и током редовног рада Пројекта не прекорачује прописане граничне вредности за предметну акустичку зону:
 - пре стављања извора буке у употребу, обезбедити прво мерење буке на локацији;
 - сву опрему поставити на одговарајуће подлоге, како би се бука и вибрације што мање преносиле на подове и остале елементе радног простора у којима се машине налазе;
 - обезбедити одговарајући коефицијент звучне изолације објекта.
- Носилац Пројекта је у обавези да управља отпадом у складу са одредбама Закона о управљању отпадом („Сл.гласник РС“ бр. 109/25), Закона о амбалажи и амбалажном отпаду („Сл.гласник РС“ бр. 36/09 и 95/18), Правилника о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл.гласник РС“ бр.94/24), , Правилника о обрасцу дневне евиденције и годишњег извештаја о отпаду са упутством за његово попуњавање („Сл. гласник РС“, бр.7/20 и 79/21) и Правилника о условима и начину сакупљања, транспорта, складиштења и третмана отпада који се користи као секундарна сировина или за добијање енергије („Сл. гласник РС“ бр. 98/10):
 - за сваки ток отпада потребно је обезбедити извештај о испитивању отпада који врши акредитована лабораторија;

- утврдити врсте и количине отпада, вршити селекцију, начин складиштења и даље поступање, у складу са резултатима испитивања отпада (опасан/неопасан/посебни токови отпада);
- управља и поступа са опасним отпадом у складу Правилником о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл.гласник РС”, бр. 92/10 и 77/21), до предаје овлашћеним оператерима који поседују дозволу за управљање опасним отпадом, уз обавезно попуњавање документа о кретању опасног отпада;
- забрањено је мешање различитих токова опасног отпада;
- привремено чување опасног отпада обезбедити на начин да се не наруши безбедност и здравље људи и животне средине, у одговарајућој амбалажи уз периодичну контролу одговорног лица о којој је потребно водити прецизну евиденцију;
- посуде/судови/резервоари за складиштење свих врста течног отпада и опасних материја, морају да испуњавају све потребне прописе за ускладиштење, морају бити непропусни, обезбеђени редовном контролом, потребном сигнализацијом у случају квара или процуривања, као и другим заштитним мерама; танкване одговарајућих запремина морају бити постављене испод посуда у којима се складишти течан отпад;
- обезбедити адекватне контејнере за све токове отпада и прописно их обележити;
- збрињавање муља из сепаратора уља и масти вршити преко овлашћеног оператера за управљање отпадом, који поседује дозволу за управљање опасним отпадом, уз документ о кретању опасног отпада;
- За сваки генерисани отпад потребно је склопити уговор са оператером који поседује дозволу за управљање предметним отпадом, који ће исти преузети на даљи третман или коначно одлагање.

2) Мере које ће се предузети у случају удеса

Мере превенције удесних ситуација

Да не би дошло до удесних ситуација, планирањем простора, пројектном документацијом и израдом Студије о процени утицаја на животну средину предвиђене су одређене мере заштите. Пројектом заштите од пожара детаљније се дефинишу све мере које се односе на област везану за појаву пожара. Планом заштите од удеса детаљније се дефинишу све мере које се односе на област везану за појаву свих врста удеса, укључујући појаву пожара и хемијски удес.

- Опрема и инсталације морају се одржавати према упутствима, сагласно нормама, стандардима и законским прописима, а технолошка опрема се мора редовно одржавати према упутству произвођача.
- Са простора комплекса уклонити сав запаљив материјал у циљу смањења последица евентуалног пожара у склопу превентивних мера заштите.
- Носилац Пројекта је у обавези да стриктно спроводи мере заштите од пожара и мере заштите и безбедности здравља на раду, у складу са важећом законском регулативом и условима надлежног органа противпожарне полиције.

- У оквиру предметног комплекса није дозвољено (забрањено је) спаљивање отпадног и других горивих материјала.
- Организовати обуку лица са аспекта заштите у случају удеса:
 - адекватно реаговање и одговор на удес,
 - брзо опажање ситуације која се разликује од очекиване,
 - брзо алармирање надлежних и одговорних лица и служби која организују акцију ефикасног локализовања и санирања последица, што представља важан предуслов како за настанак, тако и за спречавање ширења удеса.
- Приступне путеве до објекта обезбедити и извести у складу са Правилником о техничким нормативима за приступне путеве, окретнице и уређење платоа за ватрогасна возила у близини објекта повећаног ризика од пожара („Сл. лист СРЈ“, бр. 8/95).
- Приступни пут за ватрогасна возила мора бити увек слободан и на њему није дозвољено паркирање и заустављање других возила, нити постављање било којих других препрека које ометају ватрогасну интервенцију.
- Ватрогасна опрема мора бити увек у приправности за дејство. Обавезан је дневни визуелни преглед опреме и редовна контрола, у складу са Законом о заштити од пожара („Сл. гласник РС“, бр. 111/09, 20/15, 87/18 и 87/18 – др. закон).
- Противпожарне апарате и хидрантску мрежу потребно је испитивати и вршити сервисирање сваких шест месеци, од стране овлашћене установе или сервиса и о томе водити евиденцију.
- Обавеза је оператера да обезбеди одговарајућа заштитна средства за рад са опасним материјама
- Обавеза је носиоца пројекта је да обезбеди и постави одговарајући број ормарића за пружање прве помоћи
- Обавезно је постављање обавештења са бројевима телефона надлежних служби (хитна помоћ, ватрогасна јединица, центар за обавештавање и узбуњивање, центар за контролу тровања, инспекција и др.)
- Након евентуалног удеса, сачинити извештај о удесу који ће садржати анализу узрока и последицу удеса, развој, ток и одговор на удес, процену величине удеса као и анализу тренутног стања и трошкова санације. Ова мера за отклањање последица од удеса има за циљ и праћење постудесне ситуације, санацију последица удеса, враћање локалитета у првобитно стање као и уклањање опасности од поновног настанка удеса
- Координатор плана заштите од удеса организује евакуацију и формира тим за одговор на удес, односно формира тим који ће учествовати у гашењу пожара или вршити санацију у случају изливања опасног течног или чврстог отпада, у складу са Планом заштите од удеса.
- План реаговања у случају удеса спроводи се у складу са планом заштите на месту удеса и у складу са тренутном ситуацијом на терену.

Мере одговора на удес

- Дефинисањем поступака у случају цурења нафтних деривата и уља спречиће се разношење уљастих материја, спирање атмосфералијама, јављање клизавих

површина на саобраћајницама. Радник који примети цурење или просипање нафтних деривата и уља мора да поступи на следећи начин:

- одмах искључити возило или машину која се користи и из које цури гориво и уље;
 - јавити надређеном о насталом акциденту;
 - уклонити загрејане предмете и запаљив материјал;
 - употребити непропусни суд за прикупљање течности која цури;
 - површину на којој се разлила уљава течност посути посути зеолитом, песком или другим сорбентом;
 - тако настао отпад прикупити у непропусни суд са поклопцем и чувати на дефинисаном месту у оквиру комплекса до предаје овлашћеном оператеру на даљи третман;
 - прикупљен остатак уља чувати у затвореном суду у простору где се чува опасан отпад до предаје овлашћеном правном лицу на даљи третман.
- Обавеза Носиоца Пројекта је да у случају пожара у комплексу:
 - приступи гашењу противпожарним средствима на локацији;
 - у случају да пожар није локализован и угашен у зачетку обавестити интерну ватрогасну јединицу;
 - извршити процену количине материјала који је у пожару био захваћен као и његове карактеристике;
 - извршити карактеризацију отпада који је настао у пожару и даље са њим поступати у зависности од његових својстава;
 - прикупити пепео, прашину, чађ, наталожену на локацији у циљу спречавања разношења ветром или спирања атмосфералијама;
 - обавестити јавност и надлежне органе и институције о насталом акциденту и евентуалним последицама.

Одржавање опреме за гашење пожара

Хидранте и хидрантску опрему редовно контролисати, држати у чистом и уредном стању и о томе водити потребну књигу евиденције, која се на захтев органа надлежне инспекције мора ставити на увид. Мерење притиска и протока: сваких 6 месеци. Контрола свих уређаја и арматуре: најмање једном годишње.

Вршити редовни преглед преносних ватрогасних апарата за гашење почетних пожара сваких 6 месеци.

Преглед морају извршити одговарајући овлашћени ватрогасни сервиси. Пут за евакуацију мора бити увек слободан и видно обележен/истакнут.

Одржавање електро инсталација

О извршеним прегледима у било ком обиму или времену на електро инсталацијама (мерења уземљења, извршени радови и сл.), обавезно отворити евиденциону књигу коју је потребно чувати на погодном месту и на захтев надлежног органа инспекције ставити на увид;

Електроинсталације свих врста заштита морају се одржавати у исправном стању, морају се испитивати повремено у складу са одредбама одговарајућих Правилника. Овлашћено предузеће мора минимално једном у три године извршити следећа мерења:

- Отпор петље;
- Мерење отпора уземљења;
- Еквипотенцијализација;

Превентивне мере заштите од пожара у непосредној околини објекта

- Простор око спољних хидраната мора бити увек слободан и не закрчен;
- Забрани паркисање возила ван изграђеног и обележеног паркинга;
- Омогућити несметан прилаз ватрогасним возилима у случају потребе;

Мере за отклањање последица хемијског удеса или санација имају за циљ обнављање животне средине након хемијског удеса, враћање у првобитно стање, као и уклањање опасности од поновног настанка удеса. Под санацијом се подразумевају активности након заустављања процеса у удесу који изазивају штетна дејства по околину.

Најчешће се тај процес назива деконтаминацијом хемијских материја које представљају контаминант односно загађивач животне средине. Вода и земљиште се враћају у првобитно стање квалитета пречишћавањем односно рекултивацијом.

Обавеза је носиоца пројекта да након евентуалних удесних ситуација изрази Програм постудесног мониторинга који ће садржати планиране активности за праћење стања животне средине у погледу загађености материјама из групе опасних материја које су учествовале у удесу.

3) Планови и техничка решења заштите животне средине (рециклажа, третман и диспозиција отпадних материја, рекултивација, санација)

Мере у току изградње објекта

Као мера, од инвеститора се обавезно захтева:

- да на градилишту ангажује исправну механизацију
- да забрани мењање уља и нафтних деривата на градилишту
- У поступку припреме терена, извођења радова на уређивању локације и изградњи објекта и пратећих садржаја, ангажовати исправну механизацију, а градилиште обезбедити сагласно законским прописима и условима надлежног органа.
- Извођење радова на локацији Пројекта, поверити извођачу радова са захтеваном лиценцом, у складу са Законом о планирању и изградњи („Сл.гласник РС”, бр.72/09, 81/09, 64/10-Одлука УС и 24/11 и 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 (др.закон), 9/20, 52/21 И 62/23).
- Планирани радови не смеју изазвати инжењерско-геолошке или друге деградационе процесе.

- Обавезно је планирање и спровођење превентивних мера заштите земљишта и подземних вода од загађивања у току свих активности и извођења радова, за које се очекује да могу изазвати контаминацију и општетити функције земљишта.
- У поступку припреме, а пре почетка извођења радова на локацији, потребно је да извођач радова обезбеди потребан простор за складиштење материјала који се користи при извођењу радова.
- Градилиште је потребно организовати на минималној површини потребној за његово функционисање, а манипулативне површине просторно ограничити. Радове изводити у складу са грађевинском дозволом, а све етапе радова правовремено пријавити надлежним службама, органима локалне самоуправе и организацијама које су условиле надзор. Користити постојећу саобраћајну инфраструктуру за прилаз локацији, уз максимално вођење рачуна да не дође до угрожавања одвијања саобраћаја.
- У току реализације објекта комплекса, извођач радова је у обавези да отпад од грађења и рушења сакупи, разврста и привремено складишти, на одговарајућим одвојеним местима предвиђеним за ову намену, искључиво у оквиру градилишта, до предаје овлашћеном оператеру који има дозволу за управљање овом врстом отпада (транспорт, складиштење, поновно искоришћење, одлагање отпада).
- вишак земље има употребну вредност и може се употребити за насипање терена, нивелацију, санирање и рекултивацију деградираних локација и терена и друге намене, у складу са локалном нормативом и према условима надлежног јавног комуналног предузећа;
- отпад од грађења и рушења, који настаје као последица грађевинских радова, мора бити евакуисан са локације, према условима надлежног комуналног предузећа, односно овлашћеног оператера који поседује дозволу за управљање отпадом, а у складу са Одлуком органа локалне самоуправе о утврђивању локације за одлагање отпада од грађења и рушења
- У зони радова није дозвољено (забрањено је) сервисирање, поправка, одржавање и допуна горива ангажоване механизације и машина. У случају изузетне потребе, обавезне су мере заштите и коришћење заштитне опреме и посуда.
- За случај удесног изливања или просипања нафтних деривата, уља, мазива, на локацији обавезно је у зони рада обезбедити адекватан сорбент (зеолит, песак или други сорбент) за брз одговор на удесну ситуацију. За случај акцидента, обавезно је прво спречити даље истицање или просипање, место удеса посути зеолитом, песком или другим сорбентом. Тако настао отпад одложити у посебне судове и даље збринути преко овлашћеног оператера (са дозволом за управљање отпадом).
- Током извођења радова потребно је да грађевинска возила користе само утврђене путеве за приступ локацији.
- Интерни саобраћај у комплексу градилишта (транспортна возила, грађевинска механизација) организовати тако да се минимизира вероватноћа саобраћајних и других незгода, рад у празном ходу, подизање прашине и стварање импулсне буке.
- Обавезно је квашење градилишта и транспортних путева у сувим данима, када се подиже прашина.
- Саобраћајне, паркинг и манипулативне површине у оквиру комплекса морају бити изграђене од водонепропусних материјала како би се спречило изливање зауљених атмосферских вода на зелене површине.

- Опрема и инсталације које се изводе морају бити атестиране и морају се одржавати према упутствима, сагласно нормама, стандардима и законским прописима, а технолошка опрема се мора редовно одржавати према упутству произвођача.
- Сви елементи инсталације морају бити такви да у свим детаљима одговарају специфицираним карактеристикама и морају имати такве димензије да се могу уклопити у габарите предвиђене пројектом.
- У току реализације и редовног рада Пројекта, као и у случају акцидента, предвидети таква решења и мере којима ће се спречити загађење ваздуха, земљишта, подземних и површинских вода.
- Пројектовати и извести таложник - сепаратор лаких течности, уља и масти за третман потенцијално зауљених атмосферских вода.
- Након завршетка радова, обавезна је комплетна санација локације која подразумева затрављивање свих површина деградираних током радова, одношење и правилно складиштење преосталог грађевинског материјала. Уколико је дошло до нарушавања околног простора извођењем предметних радова, по њихвом извођењу, неопходно га је санирати.
- Комплекс пејзажно уредити и извршити озелењавање слободних површина аутохтоним врстама, у складу са микролокацијским захтевима и урбанистичким параметрима.
- За озелењавање, односно рекултивацију површина деградираних радовима, користити искључиво аутохтоне врсте биљака. Коришћење алохтоних врста за озелењавање није дозвољено.
- Организовати градилиште на начин који спречава неконтролисано отицање загађених вода у околне водотокове и тло.
- Забрани прање грађевинских машина и возила у близини водотокова и на површинама са којих постоји могућност спирања у воде.
- Редовно контролисати техничку исправност грађевинских машина како би се спречило цурење уља, горива и других опасних материја.
- Управљати отпадом у складу са важећим прописима, уз обезбеђење посебних посуда за опасан отпад и његово редовно одношење.

Мере у току редовног рада Пројекта

- Обезбедити одговарајући број контејнера/посуда за прикупљање и привремено складиштење отпада на начин којим се спречава његово расипање, у складу са прописима којима је уређено управљање отпадом.
- Обавеза Носиоца пројекта је да отпад разврстава према пореклу, класи и карактеру, у складу са одредбама Закона о управљању отпадом („Сл. Гласник РС” бр. 109/25) и Правилником о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл. гласник РС”, бр. 56/10, 93/19, 39/21 и 65/24).
- Управљање комуналним отпадом који ће настајати на локацији као последица боравка запослених мора бити усклађено са условима надлежног комуналног предузећа. Изношење комуналног отпада обављати контролисано, према дефинисаној динамици, преко надлежног комуналног предузећа, што мора бити потврђено Уговором о пружању услуга.

- Управљање рециклабилним отпадом (папир, картон, ПЕТ амбалажа и остали рециклабилни отпади), који настаје у фази реализације и редовног функционисања и рециклабилни отпад из процеса производње, мора обухватити адекватно сакупљање и разврставање отпада у складу са одредбама Правилника о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл. гласник РС”, бр. 56/10, 93/19 и 39/21) и Закона о амбалажи и амбалажном отпаду („Сл. гласник РС“, бр. 36/09 и 95/18 (др. закон)) и уступати овлашћеним оператерима који поседују дозволу за управљање отпадом на даљи третман, уз евиденцију и документ о кретању отпада.
- Управљање отпадом који настаје у процесу производње мора бити усклађено са одредбама Закона о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр. 109/25) и подзаконским актима за област управљање отпадом.
- Обавеза Носиоца Пројекта, је да чишћење таложника сепаратора масти и уља повери овлашћеном оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом, а који ће уједно и преузети настали опасан отпад, што је у складу са Законом о управљању отпадом („Сл. гласник РС“, бр. 109/25), уз обавезно попуњен документ о кретању опасног отпада.
- Метални отпад који настаје у процесу ремонта уређаја и опреме и сакупљати на дефинисаном месту у оквиру објекта, до предаје овлашћеном оператеру за управљање отпадом.
- Забрањено је мешање различитих категорија опасног отпада или мешање опасног отпада са неопасним отпадом, као и разблаживање опасног отпада ради испуштања у животну средину.
- Неопходно је одредити простор који ће се користити искључиво за складиштење опасних материја које се користе током редовног рада.
- Подне површине складишта за опасне материје/хемикалије или танкване морају бити од водонепропусног материјала отпорног на агресивна дејства хемикалија.
- Обавеза Носиоца пројекта је да обезбеди безбедносне листе за сваку хемикалију, усаглашене са Правилником о садржају безбедносног листа („Сл.гласник РС“, бр. 100/11).
- Обезбедити средства за неутрализацију евентуално просутих опасних материја из оштећене амбалаже.
- На предметном комплексу није дозвољено (забрањено је) било какво паљење пластичних маса, папира и других материјала и спаљивање било каквог отпада и отпадних материја.
- У току рада постројења морају се благовремено отклонити сви уочени техничко-технолошки недостаци, односно мора се водити рачуна о сигурном раду са аспекта:
 - технолошког вођења постројења,
 - правилног и редовног одржавања опреме и уређаја.

Мере заштите ваздуха

- Вршити редовно одржавање, замену и контролу исправности филтера или уређаја за смањење емисије загађујућих материја у ваздух, према спецификацији произвођача.
- Носилац пројекта је у обавези да при редовном раду ангажује акредитовану лабораторију која ће вршити редовно мерење и праћење емисије загађујућих

материја на свим емитерима, у складу са Уредбом о мерењу емисије загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања („Сл. Гласник РС”, бр. 5/16), Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање („Сл. гласник РС”, бр. 6/16 и 67/21) и Уредбом о условима за мониторинг и захтевима квалитета ваздуха („Сл. гласник РС”, бр. 11/10, 75/10 и 63/13).

- Уколико дође до прекорачења граничних вредности емисија, хитно преузети адекватне мере како би се емисије загађујућих материја довеле у оквиру прописаних вредности.
- Уколико дође до квара филтера, којим се обезбеђује спровођење прописаних мера заштите или до поремећаја технолошког процеса, Носилац пројекта је дужан обустави технолошки процес и отклони квар како би се емисија свела у дозвољене границе у најкраћем року.
- Обавеза Инвеститора је да у Плану мониторинга користи као референтне ниже вредности ГВЕ и шири опсег параметара према предложеним БРЕФ документима из ИРПС дозволе.

Мере заштите воде

- Забрањено је испуштање непречишћених отпадних вода у животну средину и реципијент.
- Забрањено је испуштање непречишћених отпадних вода у водоток, а у подземне воде је забрањено директно или индиректно уношење загађујућих материја, у складу са чл. 8. *Уредбе о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање* („Сл. гласник РС” бр. 50/2012). Предвидети да се чишћење садржаја из постројења и уређаја за пречишћавање отпадних вода врши од стране овлашћеног правног лица. Привремено чување опасног отпада обезбедити на начин да се обезбеди заштита подземних и површинских вода од евентуалног загађивања, у адекватној амбалажи уз периодичну контролу одговорног лица и вођење евиденције и након категоризације предати овлашћеном оператеру на третман и збрињавање у складу са прописима.
- Вршити редовно чишћење сепаратора масти и уља. Са талогом поступати као са опасним отпадом. Пројектом биће дато решење за чишћење објеката за третман зауљених атмосферских вода, за манипулацију – третман и диспозицију издвојених чврстих материја насталих у процесу пречишћавања, на начин да се у потпуности обезбеди заштита земљишта и површинских и подземних вода од загађивања, у складу са Законом о управљању отпадом;
- Сепаратор–таложник димензионисати на основу сливне површине и меродавних падавина за предметно подручје у складу са условима надлежне институције или инжењерској пракси.
- Пре почетка коришћења објеката, обезбедити њихово прикључење на постојећу и планирану комуналну инфраструктуру које су утврдили надлежни органи и организације.
- Техничко решење привременог складишта отпада и манипулативне структуре обезбедиће потпуну заштиту површинских и подземних вода од загађења.

- Пројектним решењима онемогућено је било какво неконтролисано изливање непречишћених атмосферских и других отпадних вода са простора складишта како би се спречило загађење земљишта, подземних и површинских вода и обезбедило контролисано управљање отпадним водама;
- Техничка решења и начин извођења радова који су предвиђени пројектом обезбеђују услове да за време извођења радова и током експлоатације предметног комплекса не дође до загађења подземних и површинских вода;
- Вршити редовно одржавање и контролу рада (праћење ефикасности) сепаратора минералних уља. Контролу квалитета пречишћене атмосферске воде из сепаратора минералних уља вршити у складу са Правилником о начину и условима за мерење количине и испитивање квалитета отпадних вода и садржини извештаја о извршеним мерењима ("Сл. гласник РС", бр. 18/24), од стране акредитоване лабораторије и Уредбе о одлагању отпада на депоније ("Сл. гласник РС", бр. 92/2010).
- За случај евентуалног проливања хемикалија из амбалаже предвиђено је постављање непропусног пода са падом према дренажном каналу са решетком који је повезан са непропусним шахтом са вентилацијом и који се празни у одговарајућу амбалажу.
- Чврсте опасне материје и муљеве складиштити у одговарајућој неопштећеној амбалажи, тако да не може доћи до расипања отпада. Уколико до просипања и дође, предвиђена су средства за прикупљање (лопате, канте, контејнери...).

Мере заштите земљишта

- Забрањено је у површинске и подземне воде уношење опасних и штетних материја које могу угрозити квалитет (еколошки и хемијски статус), односно узроковати физичку, хемијску, биолошку или бактериолошку промену квалитета вода, у складу са: Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање, Уредбом о граничним вредностима загађујућих материја у површинским и подземним водама и седименту и роковима за њихово достизање, Уредбом о граничним вредностима приоритетних и приоритетних хазардних супстанци које загађују површинске воде и роковима за њихово достизање Уредбом о категоризацији водотока и Уредбом о класификацији вода;
- Након завршетка радова на изградњи предметног објекта, уклонити сав преостали грађевински материјал, земљу из ископа, односно водне објекте и водно земљиште довести у првобитно стање.
- Забрањено је одлагање чврстог, опасног и штетног материјала/отпада ван предвиђених складишних површина и на околном земљишту.
- За случај хаваријског цурења уља и мазива из опреме, предвидети опрему и апсорпциона средства за сакупљање, прикупити их у посебне затворене посуде отпорне на садржај материје у њима, које ће по извршеној карактеризацији и категоризацији одвозити овлашћена организација на даље збрињавање или третман.
- Уколико се мониторингом установи прекомерно загађење животне средине, предвидети техничке и друге мере како би се параметри загађења довели у прихватљиве границе, у складу са релевантним прописима.
- Обавеза Носиоца пројекта да успостави контролу и поступање са свим отпадним материјама које настају у оквиру комплекса, у складу са Законом о управљању отпадом

Мере заштите од буке

- Потребно је да машине и уређаји имају атесте којим се потврђује да су емисије буке у складу са дозвољеним граничним вредностима. Носилац пројекта је у обавези да преко овлашћене организације изврши контролно мерење нивоа буке у животној средини у зони најближих објеката становања,
- У случају да мерење буке, у току редовног рада комплекса, покаже прекорачења дозвољених вредности, Носилац пројекта је у обавези да предузме додатне техничке мере заштите од буке.
- Опрема за унутрашњи транспорт мора бити атестирана на буку и испитана пре употребе.

4) Друге мере које могу утицати на спречавање или смањење штетних утицаја на животну средину

- Руковање опремом и инсталацијама могу да врше само стручно оспособљена и овлашћена лица у складу са упутствима за руковање и одржавање.
- Опрему за манипулацију у предметном објекту, треба свакодневно визуелно контролисати, редовно одржавати и периодично контролисати у складу са прописима, да би се избегле могуће хаварије.
- Направити техничко технолошко упутство за рад на постројењу, поштујући захтеве и упутство за рад произвођача опреме, као и безбедносне мере за руковање опасним материјама.
- Неопходно је у упутству о раду дефинисати поступање у случају акцидентних ситуација, како хемијског удеса, тако и појаве пожара, начин обуке запослених и задужења у таквим случајевима, за случај одвијања нежељених реакција, као и неопходну заштитну радну одећу и обућу за раднике који опслужују постројење.
- Чишћење и ремонт опреме поверити овлашћеној организацији са одговарајућим дозволама и потребним сертификатима.
- Испоручиоци опреме треба да доставе детаљна упутства за начин рада постројења и услове коришћења инсталисане опреме и уређаја. Такође, испоручиоци опреме треба да дају упутства за отклањање појединих сметњи и неправилности током рада.
- У циљу заштите од хемијских акцидената и заштите здравља радника који опслужују комплекс предвидети постављање на видном месту табли забране, обавештења и упозорења, као и постављање одговарајуће заштитне опреме, укључујући и апарат за дисање.
- Вршити редован мониторинг параметара загађења животне средине, у складу са прописима и условима надлежних институција и добијене резултате достављати Агенцији за заштиту животне средине и другим институцијама у складу са законом и подзаконским актима.
- Демонтажу објеката и опреме вршити уз примену мера заштите које спречавају загађење вода и тла.

Мере које проистичу из Локацијских услова, односно услови свих надлежних органа

- При извођењу радова водити рачуна да се постојеће инсталације не општете и/или затрпају.
- Водове до и од објекта спровести тако да буду приступачни у случају евентуалне хаварије.
- Забрањено је прикључивање и одвајање линија испред водомера.
- За време извођења радова водити рачуна да се локални путеви редовно одржавају. По завршеном извођењу радова исти се морају вратити у првобитно стање.
- Приликом извођења радова уколико дође до затварања дела пута обезбедити коришћење алтернативног правца.
- Приликом израде пројектне документације водити рачуна о одводњавању атмосферских падавина са коловоза.
- Уколико се постављају подземне инсталације у појас путног земљишта (банкина), поставити их на минималној дубини од 1,20-1,50 м.
- Уколико се на делу локалних путева постављају подземне инсталације, ровове затрпати шљунковитим материјалом.
- Заштитне цеви, пластични штитници, сигналне траке и кабловске ознаке се не смеју уништавати и морају се вратити у првобитни положај, уколико се приликом грађевинских радова наиђе на њих.
- Инвеститор је у обавези да заштити постојеће кабловске водове, уколико се приликом грађевинских радова наиђе на њих, у складу са одредбама Правилника о техничким нормативима за електроенергетска постројења називног напона изнад 100 В ("Службени лист СРФЈ", бр.4/1974 и 13/1978).
- Инвеститор је у обавези да заштити постојеће надземне водове у складу са одредбама Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1 кВ до 400 кВ ("Службени лист СРФЈ", бр.65/88 и "Службени лист СРФЈ" БР. 18/92) и Правилника о техничким нормативима за изградњу нисконапонских водова ("Службени лист СРФЈ", бр.6/29).
- Грађевинске радове у непосредној близини електроенергетских објеката вршити ручно, без употребе механизације и уз предузимање свих потребних мера заштите.
- Обавезује се инвеститор да уколико приликом извођења радова наиђе на подземне електроенергетске објекте, одмах обавести Службу за припрему и надзор одржавања "Електродистрибуција Србије" д.о.о. Београд, Огранак Електродистрибуција Зајечар, Погон Неготин
- Приликом уклањања дела објекта „Фабрике криолита“, на к.п. бр. 2300/1 К.О. Прахово, применити мере заштите животне средине којима ће спречити или умањити негативни утицаји на стамбену и радну средину (бука, прашина, загађивање ваздуха, воде, земљишта и сл.), свести негативни утицаји на прописане параметре дефинисане Законом о заштити животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/2004, 36/09, 36/2009 – др. закон, 72/2009 – др. закон, 43/2011 – УС, 14/2016, 76/2018 и 95/2018 - др. Закон и 94/24 – др.закон);

- Изградњу условити инфраструктурним опремањем предметне локације по еколошким стандардима. Изградњу комуналне инфраструктуре извести у складу са планираним грађевинским капацитетима;
- Све предвиђене активности на изградњи и реконструкцији извести у складу са дефинисаним стандардима и нормативима за предвиђене радове;
- За изградњу, доградњу и реконструкцију објекат користити конструктивне материјале који су са високим степеном отпорности према пожару, антикорозивни и водно непропусни;
- Сви резервоари и танкови за течне сировине и деми воде морају бити изоловани и непропусни;
- Атмосферску воду са крова и свих манипулативних површина сакупити у кишну канализацију и тек након пречишћавања испустити у реципијент;
- Забрањено је испуштање отпадних вода и осталих материја у ток Дунава, његово приобаље, у земљиште и околни простор;
- Током извођења радова, сагласно чл. 10. и 16. Закона о заштити од буке у животној средини („Службени гласник РС“, бр. 96/2021), ниво буке, вибрација и аеро-загађења не сме прећи граничне вредности за радну средину;
- Применити мере заштите како током извођења радова гориво, машинска и друга уља из ангазоване механизације не би доспеле у земљиште, као и у сталне и повремене водотоке. У ту сврху предвидети постављање одговарајуће заштитне фолије у току допуњавања горива и мењања уља. Предвидети одлагање употребљене фолије у складу са чланом 2. Правилника о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Службени гласник РС“, бр. 92/2010);
- У случају акцидента, одмах почистити задрљану површину и уклонити загађени слој земљишта како загађујуће материје не би доспеле до подземних вода и омогућити његово одношење на одговарајућу депонију;
- Градилиште организовати на минималним површинама потребним за њихово функционисање, а манипулативне површине просторно ограничити;
- Уклањање пута и вишка грађевинског материјала насталог током реконструкције и изградње објеката предвидети у складу са условима надлежног комуналног предузећа;
- У току извођења предметних радова потребно је одржавати максимални ниво комуналне хигијене. Комунални отпад настао у току радова сакупљати у судове који су за ту сврху намењени и редовно га евакуисати у сарадњи са надлежном комуналном службом, односно спровести систематско прикупљање чврстог отпада који се јавља у процесу градње објеката и боравка радника у зони градилишта;
- Након завршених радова инвеститор је обавезан да изврши комплетну санацију локације и свих манипулативних површина девастираних током извођења радова, доводећи их у одговарајуће функционално стање усаглашено са непосредном околином;
- Уколико се у току радова наиђе на геолошка и палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.) која би могла представљати природну вредност, сагласно чл. 99. Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010–исправка, 14/2016, 95/2018 - др. закон и

71/2021), налазач је дужан да пријави Министарству заштите животне и предузме мере заштите од уништења, општењавања или крађе до доласка овлашћеног лица.

- За потребе израде пројекта за планиране објекте извршити све потребне истражне радове и обезбедити одговарајуће подлоге (геодетске, геомеханичке, хидролошке, хидрогеолошке и др.) како би се на основу њих дала одговарајућа техничка решења за планиране радове.
- Избор оптималне диспозиције планираних објеката прилагодити условима коришћења суседних локалитета које користе други корисници, чији се рад не сме ометати. Инвеститор радова је дужан да сноси трошкове свих штета које причини.
- Пројектом је неопходно дефинисати геодетске елементе свих планираних радова и објеката ради идентификације у фази извођења радова и експлоатације.
- Дефинисати технологију извођења радова на ископу материјала, при чему се мора дефинисати место одлагања вишка материјала. Одлагање овог материјала у стараче и у канале није дозвољено.
- Код формирања насутог терена и дефинисања услова насипања треба урадити анализу утицаја насипања на режим подземних вода и дати решења заштите околних, нижих терена, водити рачуна о очувању функције одводњавања околног терена.
- Пројектом се морају дефинисати елементи функционисања објекта у условима високих подземних вода. Избор решења фундаирања делова објекта, је у директној вези са нивоом подземних вода, што може изазвати евентуално плавање нижих ката или дејство узгона.
- Пројектом дефинисати актуелну коту подземних вода и за очекиване утицаје извршити одговарајуће прорачуне стабилности планираних објеката.
- Дефинисати техничко решење складиштења течних сировина (амонијум фосфата, десулфатизоване фосфорне киселине, калијум-хидроксида...) којим се обезбеђује заштита животне средине, подземних и површинских вода од загађења. Предвидети водонепропусне бетонске танкване (како је и предвиђено Идејним решењем), довољне запремине за пријем целокупне количине течних сировина смештених у резервоарима у случају да дође до хаварије, пуцања резервоара или нестручног руковања.
- Обратити пажњу на потребу раздвајање система за евакуацију отпадних вода (санитарно-фекалних, атмосферских са кровова објекта и атмосферских са манипулативних површина), ради смањења капацитета система за третман (или предтретман) вода.
- Објекте и опрему за безбедну евакуацију свих загађених вода, које се продукују у оквиру будућих објеката, уз остварења потребног степена заштите подземних и површинских вода од евентуалног загађења, реконструисати (како је наведено у идејном решењу) и уклопити у већ постојеће евакуационе објекте који нису планирани за реконструкцију (санитарно-фекалне отпадне воде евакуишу се у септичку јаму, док се зауљене атмосферске воде евакуишу, након отклањања присутних чврстих честица у таложнику и масти и уља у сепаратору масти и уља, у интерну

атмосферску канализацију комплекса Елихир Прахово и преко постојећег колектора изливају у реципијент, реку Дунав.

- Ефекти пречишћавања свих вода, пре упуштања у реку Дунав, треба да су такви да садржај непожељних материја у ефлуенту буде у границама максималних количина опасних материја које се не смеју прекорачити, у складу са Уредбом о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“ број 67/11, 48/12 и 1/16).
- Сходно члану 97. ЗОВ-а, ради заштите квалитета вода, забрањено је:
 - уношење у површинске воде отпадних вода које садрже хазардне и загађујуће супстанце изнад прописаних граничних вредности емисије које могу довести до погоршања тренутног стања;
 - уношење свих хазардних супстанци у подземне воде;
 - уношење осталих загађујућих супстанци у подземне воде у мери у којој узрокују погоршање или значајне и сталне узлазне трендове концентрација загађујућих супстанци у подземним водама;
 - испуштање отпадне воде у стајаће воде, ако је та вода у контакту са подземном водом, која може проузроковати угрожавање доброг еколошког или хемијског статуса стајаће воде;
 - испуштање прекомерно термички загађене воде;
 - одлагање у воде муља, обрађеног или необрађеног, из постројења за пречишћавање комуналних отпадних вода;
 - остављање у кориту за велику воду природних и вештачких водотока и језера, као и на другом земљишту, материјала који могу загадити воде;
 - прање возила, машина, опреме и уређаја у површинским водама и на водном земљишту.
- Сходно члану 99. ЗОВ-а, правно лице које испушта или одлаже материје које могу загадити воду, дужно је да постави уређаје за мерење и континуирано мери количине отпадних вода, да испитује параметре квалитета отпадних вода и њихов утицај на реципијент, да извештаје о извршеним мерењима чува најмање пет година и да исте доставља јавном водопривредном предузећу, једном годишње (количина испуштених отпадних вода на месечном нивоу и кварталне извештаје испитивања квалитета отпадних вода), министарству за послове животне средине и Агенцији за заштиту животне средине.

3. Налаже се носиоцу пројекта да при реконструкцији, доградњи и изградњи, као и раду предметног пројекта у свему испоштује услове и сагласности других надлежних органа и организација прибављених у складу са посебним законом.
4. Носилац пројекта је дужан да у року од две године од дана добијања овог решења започне извођење пројекта из тачке 1. овог Решења. Уколико у остављеном року не започне извођење пројекта, носилац пројекта је у обавези да поднесе захтев за одлучивање о потреби израде нове студије или ажурирање предметне студије.
5. Решење и предметна Студија о процени утицаја на животну средину су саставни део техничке документације у складу са чланом 31. став 7. Закона о процени утицаја на животну средину.

6. О трошковима поступка биће одлучено посебним решењем.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Носилац пројекта Elixir Prahovo Industrija hemijskih proizvoda doo Prahovo је дана 18.06.2025. године, Министарству заштите животне средине поднео Захтев за давање сагласности на Студију о процени утицаја на животну средину Пројекта за реконструкцију, доградњу и изградњу објекта за производњу и складиштење кристалних минералних ђубрива у оквиру индустријског комплекса Elixir Prahovo на катастарској парцели 2300/1 КО Прахово, заведен под бројем 002726657 2025.

Дописом од 15.07.2025. године од носиоца пројекта је затражено да допуни Студију о процени утицаја на животну средину. Исправљена и допуњена Студија о процени утицаја на животну средину у електронском облику, достављена је овом органу дана 26.08.2025. године.

Предметна Студија о процени утицаја на животну средину је урађена у свему у складу са Решењем о одређивању обима и садржаја Студије о процени утицаја на животну средину Пројекта за реконструкцију, доградњу и изградњу објекта за производњу и складиштење кристалних минералних ђубрива у оквиру индустријског комплекса Elixir Prahovo на катастарској парцели 2300/1 КО Прахово, број 000276747 2025 од 14.04.2025. године.

У складу са чланом 25. и чланом 26. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, број 94/2024), обезбеђен је јавни увид, организована презентација и спроведена јавна расправа о предметној Студији – Обавештење је објављено у дневном листу „Данас“ дана 06.10.2025. године, као и на службеном сајту Министарства <http://www.ekologija.gov.rs/obavestenja/procena-uticaja-na-zivotnu-sredinu/>.

Презентација и јавна расправа предметне Студије одржана је 10.11.2025. године у просторијама Општинске управе Општине Неготин, са почетком у 12.30 часова. Јавној расправи присуствовали су представници: Министарства заштите животне средине, обрађивача предметне Студије, Носиоца пројекта и Општинске управе Општине Неготин, док заинтересоване јавности није било. У току трајања јавног увида није било достављених мишљења/коментара од стране заинтересованих органа, организација и јавности у писаном облику.

У складу са чланом 27. и члановима 28., 29. и 31. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС”, број 94/2024), Решењем број 002726657 2025 од 10.09.2025. године образована је Техничка комисија. Чланови Техничке комисије су извршили детаљан преглед и анализу Студије и пратеће документације. На првом састанку техничке комисије који је одржан 24.11.2025. године, закључено је да је предметна Студија није конципирана у складу са Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 69/05) и чланом 31. Закона о процени утицаја на животну средину и да постоје одређени недостаци које треба кориговати. Дописом овог

органа од 25.11.2025. године, носиоцу пројекта су достављене примедбе/коментари и наложена је измена и допуна предметне Студије.

Све достављене примедбе од стране Техничке комисије су размотрене и дате у наставку:

Примедба 1: У уводном делу дате су подлоге за израду предметне Студије, при чему је наведен Идејни пројекат. Потребно је додати податке о пројектантима и датумима израде сваке од наведених свески и елабората.

Одговор: Поступљено по примедби.

Примедба 2: Такође, као подлога за израду Студије наведено је и Решење о потреби израде Студије о процени утицаја на животну средину бр. 000276747 2025 од 14.04.2025. године. Међутим, увидом у достављене прилоге, установљено је да се ради о Решењу о одређивању обима и садржаја Студије о процени утицаја на животну средину. Министарство заштите животне средине Републике Србије је дописом бр. 001916715 2024 од 12.06.2024. године обавестило Носиоца пројекта о потреби спровођења процедуре процене утицаја на животну средину за предметни пројекат.

Имајући у виду наведено, неопходно је извршити одговарајућу исправку и допуне у тексту Студије.

Одговор: Кориговано у складу са примедбом.

Примедба 3: У задњем пасусу на стр. 16. Студије, извршити исправку текста као и у коментару 3).

Одговор: Кориговано у складу са примедбом.

Примедба 4: У поглављу „2. Опис локације...”, у потпоглавље „2.1. Копија плана катастарских парцела...”, део „б. Усклађеност изабране локације са просторно-планском и урбанистичком документацијом”, делови Зоне И - Постојећи индустријски комплекс, наведени у тексту, не одговарају деловима приказаним на слици бр.3, која је преузета, како је наведено у потпису слике, из докумената Друге измене и допуне Плана детаљне регулације за комплекс хемијске индустрије у Прахову, 17/2022. Извршити усаглашавање текста датог у Студији са подацима из наведеног планског документа.

Одговор: Кориговано у складу са примедбом.

Примедба 5: У поглављу „2. Опис локације...”, у потпоглавље „2.1. Копија плана катастарских парцела...”, део „ц) Ситуациони план са учртаним објектима и приказ потребних површина земљишта (м²)”, на стр. 33. Студије, у пасусу у коме се даје опис радова ИИ фазе јасно навести у којој танквани изведеној у И фази ће се налазити три резервоара са калијум-хидроксидом. Резервоари са калијум-хидроксидом нису означени ни на Ситуационом плану новопроектваног стања, датом у прилогу Студије. Предметне резервоаре обележити и на Ситуационом плану.

Одговор: Потпоглавље „2.1. Копија плана катастарских парцела...” и Ситуациони план су допуњени у складу са примедбом.

Примедба 6: У поглављу „2. Опис локације...”, у потпоглавље „2.1. Копија плана катастарских парцела...”, део „а. Опис локације”, у делу „Макролокација” наведено је „Лука Прахово на удаљености од око 200м у правцу север”, а у делу „Микролокација” „Лука

Прахово на удаљености од око 300м у правцу север". Затим, у делу „Макролокација" пише „Насеље Прахово налази се на удаљености од око 1km у правцу запад...", а у делу „Микролокација", у табели 14. наведено је да је насеље Прахово на приближном растојању од 850м од комплекса. Извршити усаглашавање текста датог у наведеним деловима Студије. Податке приказане у Табели 14. (објекти и њихова приближна удаљеност) дати и на слици бр. 8. Ситуациони план који је пресекао Табелу 14., требало би да је Ситуациони план планираног стања дела комплекса који је предмет Студије. На исти начин би требало дати постојеће стање предметног дела комплекса, као и на посебној слици, јасно назначен положај овог дела комплекса у оквиру целог комплекса. Поред тога, у делу „Микролокација", као и у Примедби 5., извршити усаглашавање текста датог у Студији са подацима из планског документа Друге измене и допуне Плана детаљне регулације за комплекс хемијске индустрије у Прахову, 17/2022.

Део „Микролокација" потпуно технички преуредити.

Одговор: Кориговано у складу са примедбом.

Примедба 7: У поглављу „2. Опис локације...", потпоглавље „2.5. Приказ климатских карактеристика са одговарајућим метеоролошким показатељима", у делу Ваздушна струјања (ветрови), на стр.48 дати ружу ветрова за Неготин. На основу података приказаних у Табели 17. Студије, дати кратку квантитативну анализу смерова преовлађујућих ваздушних струја, брзине ветрова из преовлађујућих смерова, најмање брзине ветрова...

Одговор: Кориговано у складу са примедбом.

Примедба 8: У поглављу „2. Опис локације...", потпоглавље „2.10. Подаци о постојећим привредним и стамбеним објектима и објектима инфраструктуре" извршити усаглашавања са подацима дефинисаним у одговору на коментар 6). Такође, у оквиру наведеног потпоглавља дати податке о објектима инфраструктуре (електроенергетска мрежа, хидротехничке инсталације - водоводна и канализациона мрежа, снабдевање гасом...)

Одговор: Кориговано у складу са примедбом.

Примедба 9: У поглављу „3. Начин и опис целог пројекта...", потпоглавље „3.4. Приказ врсте и количине испуштених гасова, воде и других течних и гасовитих отпадних материја..." дати количине отпадних токова (гасовити, течни, чврсти) који се могу генерисати у току редовног рада постројења, односно квантификовати податке о гасовитим отпадним токовима, податке о количинама условно чистих атмосферских вода, потенцијално загађених атмосферских вода и санитарно-фекалних отпадних вода, као и податке о количинама чврстог отпада, који се могу генерисати током редовног рада постројења.

Одговор: Допуњено у складу са примедбом.

Примедба 10: У поглављу „3. Начин и опис целог пројекта...", потпоглавље „3.5. Приказ технологије третирања (прерада, рециклажа, одлагање и сл.) свих врста отпадних материја", дати приказ третмана свих отпадних токова. Конкретно, дати опис третмана гасовитих отпадних токова са приказом основних карактеристика врећастих филтера који се користе за третман гасовитих отпадних токова генерисаних радом сушача флуидизованог слоја и хладњака флуидизованог слоја, као и система циклона и врећастог филтера који се користе за третман отпадних гасовитих токова из секције сушења чврстог филтер остатка. Такође, дати опис третмана потенцијално загажених атмосферских вода са приказом основних карактеристика сепаратора уља и нафтних деривата. Поред приказа врста и карактеристика

отпада генерисаног радом постројења, дати кратак приказ начина поступања са предметним отпадом.

Одговор: Допуњено у складу са примедбом.

Примедба 11: У поглављу „5.Опис могућих утицаја пројекта на животну средину који су последица грађења...”

-Извршити анализу могућих утицаја на све чиниоце животне средине посебно;

-Јасно дефинисати обавезе Носиоца пројекта у случају евентуалног уклањања објеката сходно одговарајућој законској регулативи (израда пројекта припремних радова и, ако се припремни радови односе на уклањање објеката на парцели, достављасње геодетског елабората о рушењу надлежној служби за катастар непокретности ради спровођења одговарајуће променег- чл 137. Закона о планирању и изградњи, израда пројекта рушења са техничком контролом у сврху исхоловања дозволе за пројекта рушења са техничком контролом у сврху исхоловања дозволе за рушење - чл. 168. Закона о планирању и изградњи, израда Плана управљања отпадом од грађења и рушења - чл. 6. Уредбе о начину и поступку управљања отпадом од грађења и рушења, Сл.гласник РС бр.93/2023 и 94/2023-испр.,итд.). Наведене обавезе унети и у поглавље „9. Предлог мера...”

Одговор: Предметно поглавље је допуњено у складу са примедбом.

Примедба 12: У поглављу „6. Приказ стања животне средине на географском подручју места извођења пројекта..”, јасно нагласити да према Решењу завода за заштиту природе Србије на предметном подручју нема заштићених подручја за која је спроведен или покренут поступак заштите, нити се налази у просторном обухвату еколошке мреже Републике Србије.

Одговор: Допуњено у складу са примедбом.

Примедба 13: Такође, у поглављу „6. Приказ стања животне средине на географском подручју места извођења пројекта..”, на Ситуационом плану комплекса дати приказ мерних места извршених испитивања квалитета земљишта, отпадних вода, површинске воде Дунава, подземних вода, амбијенталног ваздуха, испитивање емисије за постојеће емитере на комплексу, испитивања нивоа буке.

Одговор: Допуњено у складу са примедбом.

Примедба 14: У поглављу „6. Приказ стања животне средине на географском подручју места извођења пројекта..”, потпоглавље „6.7. Климатски чиниоци”, наведено је следеће:

„Детаљан приказ климатских карактеристика и метеоролошких параметара дат је у Студији, Поглавље 2.3. , а карактеристике и значај климатских промена у Поглављу 6.2.5.” Приказ климатских карактеристика и метеоролошких параметара дат је у потпоглављу 2.5. Студије, а потпоглавље 6.2.5. не постоји, тако да је потребно извршити одговарајуће корекције у предметној реченици.

Одговор: Кориговано у складу са примедбом.

Примедба 15: У поглављу „7. Опис чинилац животне средине на који би пројекат могао да утиче...”, потпоглавље „7.3. Негативно деловање очекиваних остатака, настанак, одлагање и поновно искоришћење отпада у отку извођења и експлоатације”, у прилог потврде наведеног у предметном поглављу када је у питању редовни рад постројења, јасно нагласити шта се ради са чврстим филтерским остатком из секције пречишћавања фосфорне киселине

(секција 0100) и секција неутрализације и филтрације (секција 0300), као и издвојеном прашином из процеса пречишћавања отпадних гасовитих токова.

Одговор: Поглавље „7.3. Негативно деловање очекиваних остатака, настанак, одлагање и поновно искоришћење отпада у отку извођења и експлоатације" је допуњено у складу са примедбом. Издвојена прашина из процеса пречишћавања отпадних гасовитих токова ће се привремено складиштити и предавати овлашћеним оператерима, што је допуњено у „3.4.3. Стварање отпада и његове врсте".

Примедба 16: У поглављу „7. Опис чинилац животне средине на које би пројекат могао да утиче..", потпоглавље „7.36. Коришћење природних вредности, посебно земљишта, воде и биљног и животињског света у току извођења и експлоатације" наведено је следеће: „Негативан утицај на земљиште имају воде, које се сливају са коловоза и манипулативних површина и таложене издувних гасова од возила који довозе и одвозе робу." Потенцијално загађене атмосферске воде са саобраћајница и манипулативних површина не смеју да се сливају на околну земљиште, већ да се адекватно пројектованим и изведеним системом ригола и канала са решеткама одводе до сепаратора уља и нафтних деривата. Уколико долази до сливања ових вода у околну земљиште, мора бити прописана одговарајућа мера у Поглављу 9. Студије.

Одговор: Реченица је коригована у складу са примедбом. Пројектом је предвиђено да се зауљене воде пречишћавају на сепаратору уља и нафтних деривата, одакле се након третмана уливају у систем условно чисте атмосферске канализације.

Примедба 17: У поглављу „7. Опис чинилац животне средине на које би пројекат могао да утиче..", потпоглавље „7.7. Кумулативни утицаји пројеката с утицајима других спроведених, одобрених..." дати приказ свих произведених активности које се одвијају у оквиру индустријског комплекса Елихир у Прахову, ако је би, при одређеним условима, могле изазвати кумулативни утицај са предметним пројектом.

Одговор: Допуњено у складу са примедбом.

Примедба 18: У поглављу 8. „Опис и процене очекиваних ризика од великих удеса и природних катастрофа...", дати табеларни приказ опасних материја са називом и врстом опасне материје, ЦАС бројем, обавештењем о опасности (Х ознака), обавештењем о мерама предострожности (Р ознака), начином складиштења, максималним ускладиштеним и граничним количинама опасних материја. Попис опасних материја дати у складу са Правилником о листи опасних материја и њиховим количинама и критеријумима за одређивање врсте документа који израђује оператер севесо постројења, односно комплекса ("Сл. гласник РС" бр. 41/2010, 51/2015 и 50/2018) и Класификацијом хемикалије на основу Правилника о класификацији, паковању, обележавању и оглашавању хемикалије и одређеног производа у складу са Глобално хармонизованим системом за класификацију и обележавање УН ("Сл. гласник РС" бр. 105/13, 52/17, 21/19 и 40/23).

Одговор: Поглавље 8. је допуњено табеларним приказом у складу са примедбом.

Примедба 19: Имајући у виду да се у процесу производње користи течни амонијак и компримовани природни гас, који су на листи на севесо материја као опасне материје, извршити анализу следећих потенцијалних сценарија удеса:

- Удес на инсталацијама са компримованим природним гасом
- Удес на инсталацијама са течним амонијаком.

Такође, с обзиром да је у поглављу „9. Предлог мера..”, потпоглављу „9.3.2. Мере у току редовног рада Пројекта”, предвиђена мера уколико дође до квара филтера, потребно је урадити и анализу потенцијалне удесне ситуације услед отказа рада врећастог филтера при коме комплетна излазна струја прашкастих материја иде директно у атмосферу, где долази до њене даље дисперзије. Према сценаријима за наведене уводне ситуације, извршити анализу последица од хемијског удеса, која обухвата моделирање ефеката, анализу повредивости, одређивање могућег нивоа удеса и процену ризика. На основу анализе последица од удеса, дефинисати за сваку од наведених потенцијалних удесних ситуација, одговарајуће мере превенције, приправности и одговора на удес, као и мере отклањања последица удеса. Дефинисане мере за сваку од наведених удесних ситуација, авести и у поглављу „9.2. Мере које ће се предузети у случају удеса”

Одговор: Допуњено у складу са примедбом.

Примедба 20: У поглављу „Предлог мера...” , потпоглављу „9.3.2. Мере у току редовног рада пројекта”, на стр. 130., брисати следећу меру: "Обавеза Носиоца Пројекта је да, преко овлашћене акредитоване лабораторије, изврши карактеризацију отпадног муља који настаје након пречишћавања технолошких (процесних) отпадних вода и на основу добијених резултата утврди поступање са истим. Уколико се утврди карактер опасног отпада, отпад чувати у затвореним контејнерима на локацији до предаје овлашћеном оператеру", с обзиром да је у поглављу "3. Назив и опис целог пројекта..", потпоглавље "3.4.2. Генерисање отпадних вода" наведено следеће: "Технолошке отпадне воде не настају у процесу производње".

Одговор: Кориговано у складу са примедбом.

Примедба 21: У поглављу "9. Предлог мера...", потпоглављу "9.4. Друге мере..." као посебан део потпоглавља дати мере које проистичу из Локацијских услова, односно услова свих надлежних органа.

Одговор: Допуњено у складу са примедбом.

Примедба 22: У поглављу "10. Предлог програма праћења утицаја пројекта на чиоце животне средине", у потпоглављу "10.3.1. Места, начин и учесталост мерења утврђених параметара за квалитет ваздуха", на стр. 139. Студије, наведено је: "Емисија отпадних гасовитих материја из Емитера 2 мери се у складу са Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање (Сл. гласник РС, бр. 111/2015 и 83/2021) део ИВ Хемијска индустрија, Табела 60 и Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја постројења за сагоревање (Сл. гласник РС, бр. 111/2015 и 83/2021)." Према наведеној Табели 60. Уредбе о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревања (Сл. гласник РС, бр. 111/2015 и 83/2021), за постројења за производњу фосфорних, азотних или калијумових ђубрива, укључујући амонијум нитрат и уреу, испитивани параметри су прашкасте материје и амонијак. Међутим, у Табели 25. у потпоглављу "10.2.1. Праћење параметара дефинисаних Уредбом о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из постројења за сагоревање (Сл. гласник РС, бр. 6/2016 и 67/2021), дате су граничне вредности емисије прашкастих материја, не и емисије амонијака. Емисије прашкастих материја датие су према Пилогу 2. Опште граничне вредности емисија - Граничне вредности емисије за укупне прашкасте материје Уредбе о граничним вредностима емисија загађујућих материја у ваздух из

стационарних извора загађивања, осим постројења за сагоревање (Сл. гласник РС, бр. 111/2015 и 83/2021), не према Табели 60, наведене Уредбе, која се односи на постројења за производњу фосфорних, азотних или калијумових ђубрива, укључујући амонијум нитрат и уреу. Неопходно је извршити одговарајуће измене како параметара, тако и граничних вредности емисија загађујућих материја из Емитера 2.

Одговор: Кориговано у складу са примедбом.

Примедба 23: У поглављу "10. Предлог програма праћења утицаја пројекта на чиниоце животне средине", у оквиру одговарајућег поглавља неопходно је дати параметре и њихове граничне вредности за испитивање квалитета потенцијално загађених атмосферских вода пре и после сепаратора, испитивање квалитета површинских вода реке Дунав узводно и низводно од комплекса, испитивање квалитета подземних вода и испитивање квалитета земљишта.

Одговор: Допуњено у складу са примедбом.

Примедба 24: Након слике бр. 25, дати картографски приказ мерних места за испитивање квалитета површинских вода реке Дунав узводно и низводно од комплекса, испитивања квалитета подземних вода и испитивање квалитета земљишта.

Одговор: Допуњено у складу са примедбом.

Примедба 25: Извршити исправке у поглављу "11. Краћи приказ података из тач. 2)-10) овог става-нетехнички резиме" у складу са отклоњеним недостацима према претходно наведеним коментарима.

Одговор: Кориговано у складу са примедбом.

Примедба 26: Недостаје квалитетна обрада поглавља 8. ПРОЦЕНА УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ У СЛУЧАЈУ УДЕСА.

Одговор: Кориговано у складу са примедбом.

Примедба 27: Недостаје процена ризика од удеса са кумулативним ефектима суседних објеката.

Одговор: Кориговано у складу са примедбом.

Примедба 28: Недостаје информација са јавне расправе, ни друге примедбе и питања заинтересоване јавности.

Одговор: Није било примедби јавности, заинтересованих органа и организација.

По достављању допуњене Студије, чланови Техничке комисије су поново извршили преглед исте, па је на другом састанку који је одржан 24.02.2026. године закључено да достављена Студија садржи све елементе на основу којих се може проценити подобност предвиђених мера за спречавање, смањење и отклањање могућих штетних утицаја на стање животне средине на локацији и ближој околини у току реализације пројекта, у случају удеса и по престанку рада пројекта. Техничка комисија је констатовала да је Студија усклађена са релевантном законском и подзаконском регулативом, са Решењем о одређивању обима и садржаја студије број 000276747 2025 од 14.04.2025. године, као и да је урађена по свим техничким нормама. Набројани су сви извори загађења и дати су начини за њихово отклањање, као и карактеристике опреме која задовољава техничке стандарде.

Чланови Техничке комисије су доставили овом органу Извештај о оцени предметне Студије о процени утицаја на животну средину. У складу са наведеним, Техничка комисија је дала предлог да се изда сагласност на предметну Студију.

На основу оцене свих података и докумената садржаних у допуњеној Студији о процени утицаја пројекта на чиниоце животне средине и процене подобности предвиђених мера за спречавање, смањење и отклањање могућих штетних утицаја на стање животне средине, као и Извештаја и предлога Техничке комисије, овај орган је сагласно члану 31. Закона о процени утицаја на животну средину («Сл. гласник Р. Србије» број 94/2024), донео одлуку као у диспозитиву.

УПУСТВО О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ: Ово Решење је коначно. Носилац пројекта и заинтересовани органи и организације и заинтересована јавност могу покренути управни спор подношењем тужбе Управном суду у Београду, Немањина бр. 9, у року од 30 дана од дана објављивања обавештења у штампаним дневним новинама. Судска такса за тужбу износи 2.800,00 динара.

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР
Александар Дујановић

Достављено:

- Носиоцу пројекта: **Elixir Prahovo Industrija hemijskih proizvoda doo Prahovo**, улица **Браће Југовића 2, 19330 Прахово, Неготин**
- Сектору за надзор и превентивно деловање у животној средини
- Архиви

